

Dil Devriminin 80. Yılında Dil Derneği 'nin "80. Yıl Onur Ödülü"

kabul konuşması

Tuncer Ören

(Emeritüs Profesör, Ottawa Üniversitesi, Kanada)

Türkçe sevgisi ve bilinciyle bir araya gelmiş olan hepimizi en içten sevgi ve saygılarımla selâmlarım. Atatürk'ün başlattığı dil devrimine sahip çıkan Dil Derneğimizden bu ödüle uygun görülmek, benim için gerçekten onur verici. İlgililere teşekkürlerimi sunarım.

Dil konusunda görüşüm şöyle özetlenebilir:

"Kendi kültürlerine saygı duymayanlar başkalarından saygı beklemek haklarını yitirmiş olurlar. Dilimize özen, benliğimize duyduğumuz saygının bir göstergesidir."

Dil bilincinden yoksun bazı yurttaşlarımız, dilimizi maalesef kötü kullanarak, Türkçemize haksızlık, hepimize ve aynı zamanda kendilerine ve kültürümüze de saygısızlık etmekte.

İzninizle iki konuya değinmek isterim:

1. **Bilişimden bir örnek** – İnternet Türkçesi, yani bazı Türkçe harflerin bilgisayarla iletişimde doğru kullanılmamaları. Bu durum bilgisayar ayarlarının uygun bir şekilde yapılmamalarından kaynaklanmakta; oysa ki bilgisayarların Türkçe harflerle olduğu gibi daha pek çok dilde de iletişim sağlayabilme yetenekleri var. Hâlâ İnternet Türkçesi ile yazışanlar, bilen birinin yardımıyla bu sorunu çözebilir.
2. **Eğitimlerini Türkçeden başka bir dilde yapan Türk üniversiteleri.** Bundan iki kuşak sonra özellikle teknik terimlerin Türkçelerini bırakın türetebilmeyi, anlamaktan bile yoksun Türk gençleri ile karşılaşınca şaşırılmamalıdır. "Ne ekersen, onu biçersen" özdeyişi olayı daha olmadan önce açıklayabilmekte.

Gayet doğal olarak, gençlerimize yabancı dil öğrenme olanakları sağlanmalıdır. Ama bu, üniversite eğitimlerinin anadilimizden başka bir dilde olması anlamına gelmemelidir.

Üniversitelerimizin bu soruna isterlerse bir çözüm bulabileceklerine inanıyorum. Bu konuda duyarlı olan rektörlerimizi candan kutluyor ve biran önce çözüm bulmalarında başarılar diliyorum. Başarıları, dilimiz, kültürümüz ve geleceğimiz için, yaşamsal bir önem taşımakta.

Yunus Emre'nin 13. yüzyılda, Karacaoğlan'ın 17. ve Nâzım Hikmet'in 20. yüzyıldaki şiirleri, duygularının enginliği kadar kullandıkları Türkçenin zenginliğini ve Türkçemizi kullanmaktaki ustalıklarını da göstermekte. Türkçemizde örnek alınası böyle daha pek çok dil ustalarımız var.

"Uygar bir toplumun eğitilmiş bireylerine, dilini oya gibi, hatta bir kuyumcu duyarlığı ile işlemek yaraşır." Türkçemize layık olmaya çalışmalıyız.

Türkçeye özen gösteren ve Türkçeyi yücelten kişi ve kuruluşlara sevgi ve saygılarımla, hepimizi selâmlarım.